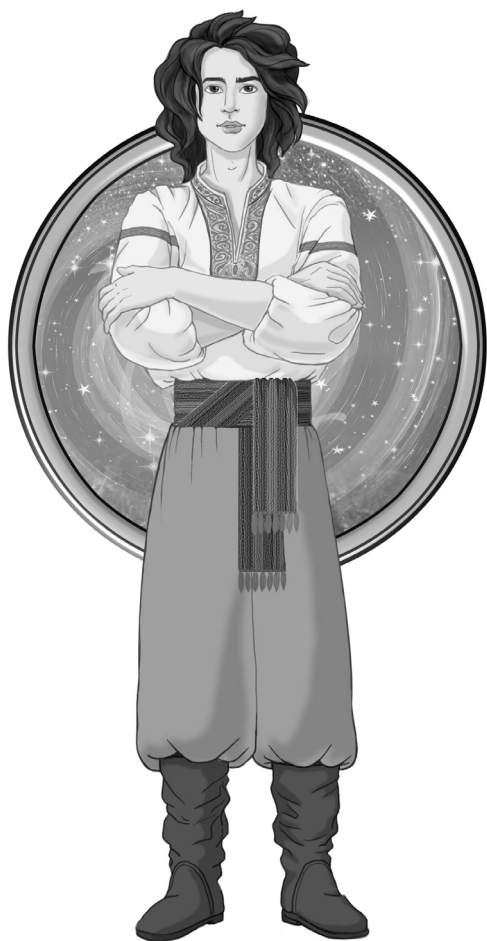

Павло Дима

Бенедьо Птах,
козак Куць
і неслухняна
лісова царівна

Частина
перша

Зміїна
каблучка

Дикий ліс

Баба Халепа, присадкувата, чіпка, з гулькою на носі, зло махала клюкою.

– Нацько, дурепо, не ходи з тим хлопцем, бо він – бусурман навіжений! У нього в голові джмелі гудуть, нічого путнього з нього не вийде!

Про злозякику стару чули навіть у Мишвілі: коли вона лаялася на ярмарку, то аж діти ховалися. Козак Кобеняк якось спробував її вгамувати, так вона штовхнула його в діжку з огірками. На весіллі власного сина баба Халепа побилася зі сватами, а її невістка, Оксана Гунько, втекла від неї, бо казала, що свекруха спить з відкритими очима і опівночі ходє хатою навпомацки, мов упир.

Настя Кішка хутко пройшла повз оселю старої і сховалася за кущами ліщини.

– Ото вже гадюча баба, до кожного носа пне, ніде від неї не сховатися, – мовила дівчина і глянула на Бенедя.

Парубок кивнув розгублено:

– Зла, неначе вовки покусали.

Кароокій, щирий лицем, чубатий хлопець трохи ніяковів.

– Прийшла таки, Нацько? А я й не чекав.

Струнка, чорнява, вертлява Настя, яку на хуторі чомусь звали Нацькою, поправила довгу косу – дівочу красу. На ярмарку і на весіллях хлопці з Великих Хрущів та Борщагівки завжди залицялися до Нацьки, дарували їй медові коржі, різнокольорові стрічки та печені яблука на паличці, аби якось принадити красуню.

Та Кішка лише сміялася і призначала побачення одразу двом чи трьом хлопцям, приказуючи: “Чекайте мене довго, бо я сором’язлива і одразу не прийду”. А згодом кепкувала з упадальників, коли вони, набундючені, зустрічали своїх конкурентів.

Нацька хитро глянула на Бенедя, випробовуючи свою привабу.

– Пам’ятай, ти обіцяв знайти мені родильну воду, без неї мені не причарувати Свиридового синка, Мадярчика. Він щойно з колегіуму приїхав, хвацький, лискучий, немов срібний карбованець. Як такого не завернути до себе?

– Навіщо тобі той хвалько? Хіба з ним щастя здобудеш? – Бенедьо повів дівчину вулицею, що круто забирала вгору, звідки видно було весь хутір Кабанячий.

Десяток хаток уперто чіплялися за схил, перед яким майоріли золотом пшеничні лани, де жила польова княжна Катя, що ніко-

му не дозволяла будувати житло в полі. Дід Герцик колись звів собі хижу під лісом, захопив шматок Катиної землі і скоро втратив розум – переляканий вискочив уночі з хати і голосив: “Вогневиця скажена до мене руки тягне! Чур не мене, чур не мене!” і бігав вулицею.

Свирид Кобеняк послав за отцем Никифором з Гречичного, аби відпоїв сердегу святою водою, заспокоїв душу міцною молитвою.

– А ти такий знавець жіночого щастя? – всміхнулася Нацька. – Живеш з мамкою, смолокурам у лісі допомагаєш за скромну копійчину, а я мрію про життя у місті, де всього багато. Панянки ходять у сукнях з муару, з от такими нігтями, бо ніколи роботи не знали. Я теж так хочу, я – дівчина, що має мрію!

Із-за куща дикої малини вискочила курка і побігла вперед, наче заєць.

– Добридень, пане Осташе, – Бенедьо привітався із сивим чоловіком, що лагодив похилену клуню.

Настя також привітала старого стрільця, що повернувся додому пошрамований через вибух гармати:

– Хай вам Бог помагає.

– І ви будьте здорові, молодята, – відповів чолов’яга. – Чого це Халепа гвалт здіймає? Ви в неї баняка вкрали чи нові рушники?

– Така її лиха вдача – до людей чіплятися, – пожартував Бенедьо.

– Чом це він нас молодятами назвав? – перепитала Нацька, як вони відійшли подалі. – Ми з тобою не пара. Що ти йому про нас навігадував, Бенедю?

Дорога завершила до лісу.

Сонце стерло з листя ранкову вологу.

Різноголосий пташиний спів бринів у верхівках дерев.

– Нічого я не вигадував. Дядько Осташ знає, що ми з тобою товаришуємо з дитинства. Він став мені за батька, як із Січі повернувся. Живе собі мовчазний, а я інколи до нього в гості заходжу, аби побалакати, про світ послухати, про чужих людей.

– Хм, – Нацька знизала плечима, зірвала гілку, аби комарів відганяти. – Осташ – страшний, пошрамований, немов із сонцем поцілувався. По селі про нього усіяке кажуть, мов він ночами стогне, дружину кличе, що не дочекалася його, з іншим пішла щастя шукати. А ще кажуть, що його дикий звір боїться, бо той, кого смерть оминула, має владу над лісовим народом.

Бенедьо насупився.

Хлопець оглянув ліс навколо.

Зелене царство жило своїм життям: дятел перевіряв дерева, перелітаючи від одного до іншого, де-не-де сосною стрибала непосидюча білка, міряла час зозуля своїм одвічним ку-ку.

– Дядько Осташ – чесна душа, нікого він ночами не кличе. Він свою долю прийняв і змирився, – нарешті відповів хлопець. – Розуміє, що такого страшного ніхто не полюбить... хіба що знайдеться добра жіноча душа.

– Ой, ти таки романтик! Правду мамка казала, що Бенедьо думками ширяє далеко, хоч ногами ходить по цій землі. – Нацька йшла, грайливо вимахуючи гілочкою, мов приміряла міське віяло з павичевого пір'я. – Жіноча душа теж прагне краси, міцних рук і гарного лиця. На пошрамованого одинака ніхто не гляне, хіба що якась вдова, що сама кволо господарює.

Бенедьо глянув на дівчину й усміхнувся:

– Усім ти гарна, Нацько, тільки язиком зла, мов та мавка.

– А ти на тому знаєшся? – дівчина засміялася вголос. – Може, з мавкою цілувався, та вона тебе вкусила?

– Мавки не цілуються, навіть не знають, навіщо люди туляться один до одного губами, – Бенедьо відчув смоляний дух, принесений вітром.

– Це тобі твій Голос розповів? – дівчина зацікавлено озирнулася.

– Ні, – хлопець насупився. – Випадково підслухав біля Живого озера. Мавки купалися, а я сидів у верболозі, боявся, що втоплять, як знайдуть.

Дорога повела обох повз старий майдан.

Тут смолокури ставили у яму горщик, зверху склали соснові гілки, підпалювали, а тоді засипали землею, аби в горщик стікала смола. Поруч у такий спосіб збирали березовий дьоготь, що викурювали з берести, та найбільше цінувався дьоготь вербовий, яким мазали рани козаки і діти з молоком пили від грудної жаби.

Нацька не помітила курних ям, бо звикла до них.

Думала, що в кожному лісі на галявині смола куриться.

– Ніхто у селі не знає, звідки взявся твій Голос, – дівчина присіла, аби перехопити лісову полуницю. – Баба Цвирия Каплуниха каже, що Бенедьо все вигадує, бо у нього дуля в голові. Тарас Пугівка, який нас грамоті у школі навчав, каже, що Голос – то бісівська порода твого батька, що теж з лісовиками братався і в лісі свою смерть знайшов.

Бенедьо фиркнув:

– Ні з ким батько не братався, він по дрова поїхав узимку, і його полісун закрутив. Батько з дороги збився і замерз разом із конем. Мені мамця казала, бо він їй на свята снився.

Нацька повела далі:

– А Цвітана, що на травах знається, каже, що Голос – то Божий промисел, нам, простим людям, про таке пліткувати гріх, – дівчина глянула на хлопця. – Та я гадаю, що Голос – то твоя уява, бо ти – фантазер і шибеник, усіляко від людей тікаєш, не ймеш хутірського життя. Де тобі тут радіти, коли ти змалку в книжках зростав?

Бенедьо замислився.

– Чого це – нема де? Я ліс люблю, на сопілці граю, як стане кепсько, тебе радий послухати.

Бенедьо з Нацькою пройшли лісовою дорогою, а тоді завернули на стежку, що вела до ущелини, яку на хуторі звали Дичава. За нею починався Верхній ліс, що тягнувся аж до гори Гуровиці.

Ущелиною бігла річка Блужка (“Вона блукала лісом і в розщелині заблудилася”, – так мами розповідали дітлахам, аби скоріше їли).

– Такий ти сердешний, аж сльоза скрапає, – засміялася Нацька. – Годі тобі прикидатися, Бенедю, кажи, хіба ти не хтів чкурнути якнайдалі з нашого села? Побачити світ, знайти гарну дівку, аби закохатися до нестями?

Хлопець закусив губу.

– Мені ліс подобається. Хіба я світу не бачив? Їздив з дядьком Свиридом на ярмарок аж до Жашкова, скільки сіл бачили, скільки людей – і не згадаю. Та тільки тут моє серце радіє, як зайду до Верхнього лісу, як почую пташиний гомін, вдихну свіжий лісовий дух.

– Я йому за дівчину, а він мені знову про ліс заплітає! – Нацька аж ногою тупнула. – Бенедю, запам’ятай, я тобі за дружину не буду. Не знаю, що ти собі вигадав, та я у Кабанячому не затримаюся. Як Полінка собі когось обере, то я з хутора чкурну.

Хлопець насупився.

– А чому ти за мене не підеш? Жили б удвох, про щось цікаве мріяли. Я тебе Настечкою називав би, ти мені борщ варила б з кропиви.

– Ха! – тільки й відповіла Нацька.

Враз у куцах біля місточка щось забуркотіло.

– Ведмідь... – прошепотіла дівчина і позадкувала, вхопивши Бенедя за рукав. – Малину їсть, тікаймо.

Бенедьо завмер, немов подумки спілкувався з кимось.

– То не звір, – усміхнувся хлопець і гукнув: – А ну виходь, пекельна потворо, бо сокиру кину! Стань перед нами, покажись, хто ти – людина з плоті-крові чи дух неживий!

Кущі затріщали сильніше.

– Не кидай сокиру, чекай, – відповів гугнявий голос. – Бенедю, це ти жартуєш? Чекай, як вилізу, отримаєш по лобі.

З кущів висунулася патлата голова з низьким лобом і маленькими очима. За мить на стежку вийшла міцна дівчина у короткій сукні, боса, з подертими ногами.

– Хіба це злий дух? – Нацька засміялася й зітхнула з полегшенням. – Це Франка Шуник, а не пекельна почвара. Звісно, їх легко сплутати, тож злі духи її самі бояться.

– Здрастуй, Нацько, – побачивши дівчину, Франка потеплішала, підійшла щаслива, мов цуценя до мамки. – Яка ти гарна, Нацько, і косою, і щоками, і сукня в тебе до лица.

– Годі, Франко, – махнула рукою Нацька, хоч їй сподобалися прості похвали Франки. – А ми по джерельну воду йдемо, підеш з нами? Тобі в лісі нема чого боятися, хоч дикий тур вийде – ти йому вмить роги вкоротиш.

Франка кивнула, горда і рада одночасно.

У свої чотирнадцять років Франка могла витягти воза нагору, заперти в коморі батька, як той хильне зайву чарку. Хлопці з хутора не любили дебелу Франку, тому вона за всякої нагоди тулилася до дівчат і була рада посидіти поруч із Нацькою Кішкою та Поліною Кабакою, що вважалися найгарнішими дівчатами Кабаннячого.

– Звісно, піду, – підтвердила Франка, – а ти, Бенедю, не чіпляйся до Нацьки. Не для тебе краса росла, їй справжній шляхтич трапиться, з білим конем, шаблюкою і золотою калитою.

Нацька глянула на Бенедя з усмішкою.

– Бачиш, Франка знає, в чому жіноче щастя, а ти одразу про борщ мову завів. Бери приклад, навчайся, доки є нагода.

Бенедьо зітхнув:

– Ходімо до мосту, доки комарі не поїли.

Та роль провідника рішуче перехопила Франка, вона уперто сунула вперед, немов той ведмідь.

Річка Блужка тихенько лопотіла поміж каменів, доки трійця неквапливо рухалася старим дерев'яним мостом, зведеним ще за

царя Панька, коли земля була тонка, а людей було зовсім трохи. Круті кам'яні бескиди відділяли Нижній ліс від Верхнього.

По той бік урвища кошлаті смереки геть затуляли сонце.

Мандрівники зійшли з моста і по черзі пролізли між двома великими брилами, що нагадували двері у потойбічне царство.

Звичні кущі ліщини зникли.

Натомість кругом постали густі чагарники.

Висока папороть могла приховати у собі вершника.

Береза, вільха і дика груша поступилися місцем чорним букам, дубам і осикам, з яких відьмаки гострять палі, аби простромити кровожерливу бабу-летавицю чи заложного упиря. У темних верхівках не було чути пташок, тільки поодинокі рипіло сухе дерево.

Франка кинула каменем у великого вужа, що скрутився на моху.

Змій прослизнув серед миршавих коренів і зник.

– Моя баба казала, що Верхнім лісом править звір-Індрик, страшний, рогатий, що рие землю іклами, мов кабан, і як зачує людину, то біжить клусом, аж земля трясеться, – гугніла в ніс Франка. – А як знайде, то заб'є ратицями.

Нацька озиралася навкруги.

– Дурна твоя баба, тут править лісовий цар! – не втримався Бенедьо. – Він – володар лісу, йому служать мавки і хропуни, моховики і плясуни. Навіть чугайстер і той кориться його волі.

– Моя баба не дурна, вона перша в селі абетку знала! – не відступала Франка. – Казала, що за юних років сама не раз тікала від Індрика, що ламав дерева, мов тріски.

Бенедьо перевів дух, та нічого не відповів.

Десь позаду з куща злетіла птаха, впала суха гілка.

Нацька занервувала.

– Далеко ще до джерела, Бенедю? Твій Голос нічого тобі не підказує, ніде того Індрика немає? Бо я чогось боюся. Здався мені той Мадярчик, він – слинько і батьків підлабузник.

– Ти ж казала, що мій Голос – то моя уява, – усміхнувся хлопець.

– Чого ти до слів чіпляєшся? Казала то й казала, а ти почув і забудь. – Нацька ледь не підскочила, коли у папороті щось заворушилося.

То Франка наступила на довгу гілляку.

– Баба Покута вважає, що то янголи шепчуть у твоє добре серце, – Нацька вимушено усміхнулася, вона рідко ходила до

Верхнього лісу, їй тут все було чуже. – А мій батько казав, що пророцький дар – то гарна поміч у будь-якій справі, особливо торгівлі чи лихварстві.

– Тут у лісі живуть дикі хлопці, перевертні, опришки – так їх звала моя баба. – Франка мов і не чула Нацькиних слів. – Казала, якщо дикі бешкетують, то краще з хутора носа не виказувати, бо хлопцю голову скрутять, а дівку у неволю зведуть. Змусять з мавками танцювати, доки розум не втратить, тоді у Млуні втоплять, а душу рогатому продадуть, отакі вони лихі.

Бенедьо насупився, почуте було йому не до вподоби.

– Франко, годі ті страшні казки переповідати, бо я й так боюся. – Нацька ляснула дівчину по спині. – Бенедю, кажи, де твоє джерело?

Хлопець глянув на покручений дуб.

Пошукав оком знайомі орієнтири.

– Пройдемо у бік темної Пугоні, а тоді завернемо вбік шукати Живе озеро. Так просто його не знайдеш, та я знаю таємну стежину.

– Ти ж казав, що є джерело з родильною водою!

Нацька зупинилася й не хотіла йти далі.

– Казав, а ти почула й забудь, бо влітку джерело засихає, тож родильну воду знахарки беруть із Живого озера, – відповів хлопець, – звісно, якщо мавки дозволять, бо вони тут суворі й лихі, немов ті перевертні.

Нацька глянула на темний ліс, що вбирив у себе всі звуки, немов готував для мандрівників якусь пастку.

– А як щось станеться, хто нас знайде? – Кішка чекала нагоди, аби завернути додому, де все сонячне й живе, а лісом ходять різні смолокури.

– Головне, якщо почуєш зичне “Ту-у-у!”, мовчи, не відповідай, бо то перевертень здобич шукає, – пояснив Бенедьо і пожалкував.

Нацька зблідла.

Франка, що пішла вперед, підняла руку:

– Дивіться, я такого ще не бачила! Що воно за чорт?

Дубовий перелісок стояв поламаний.

Кілька дерев лежали на землі, вирвані з корінням, а інші похилилися криві та пошарпані. Земля кругом була перерита, мов хтось сліпий підривав її плугом.

– Мені це не подобається! – Нацька позадкувала. – Я пішла додому. Франко, ти зі мною?

– Оце так боровик, – Шуникова дочка полізла під куш. – Дивись, Нацько, якого я гриба знайшла! У нашому лісі таких немає.

– Голос підказує, що то Вітрогін дерева повалив, коли в тенета плясунів потрапив, – якомога спокійніше відповів Бенедько. – Ходімо, Настечко, зі мною поруч безпечно, я тут багато разів ходив. І до Живого озера діставався, і храм Додоли бачив, і чорне провалля, звідкіль холод віє, мов з того світу.

Нацька, позадкувавши, мовила:

– Я нікуди не піду. Хай йому грець, дався мені той Мадярчик! Хіба я іншого хлопця не знайду, аби тут кістьми лягти?

Франка пішла за Кішкою.

Штовхнула Бенедя плечем, як сунула повз хлопця.

– Не потрібна їй та відьомська вода, – буркнула Шуникова дочка. – Нацьку й так заміж візьмуть, а твої чари – то сама кара Господня.

Бенедько розгубився.

– Я принесу тобі родильної води, навіть краще – я зірву тобі гілку тої калини, якою мавки голову прикрашають! З нею ти будеш щаслива! – гукнув хлопець, та Нацька лише махнула рукою, мовляв, почула і забула.

Бенедько Птах озирнувся.

Верхній ліс жив своїм життям.

На великому камені грілася гадюка.

На сухому дереві чистив дзьоба старий крук.

Чатувала на білку хижоока куниця, що ховалася на високому дубі. Хлопець зітхнув і пішов уперед.

– От уперта Нацька, тепер її нічим не пересилиш, хоч Индрика-звіра викликай, аби тягнув до озера. Там гарно аж серце від краси завмирає. – Бенедько за своєю звичкою пильно вивчав ліс, помічав, що в ньому змінилося, видивлявся сліди диких звірів. – Як мені її вмовити? Я так мріяв, аби хтось пройшов зі мною по тих чарівних місцях.

Хлопець зітхнув розчаровано.

“Усе одно наберу їй води, хай Нацька знає, що я – сильний духом і ходжу туди, куди ніхто навіть не зазирає, – Бенедько рухався знайомою стежиною. – Казала, що у неї є мрія, а сама втекла. Кому потрібна така ляклива дружина?”

Біля калюжі з водою, де гули комарі, він побачив вовчі сліди – великі, чіткі, досить свіжі. Перед ними де-не-де відзначилися сліди легкої косулі.

Буковий ліс затуляв сонце.

Папороть здавалася чорною, ноги ковзали по вологій землі.

Бенедьо дослухався до шепоту лісу, шукав вухом підозрілий шурхіт та все було безпечно. Десь токотів тетерук, лісовий кіт дряпався явором, аби дістатися пташиних гніздечок, павуки плели поміж дерев своє мереживо, чатуючи на мух.

“Бенедю, навіщо тобі ризикувати через уперту Настю?”

Хлопець упізнав Голос, у свої шістнадцять років він давно призвичаївся до невидимого друга, що час від часу навідувався до нього в голову.

– Нацька не вірить, що я – її доля, тож маю її довести свою вправність і мужність, – тихо відповів хлопець. – Хто, як не я, знає цей ліс і всі його місця таємні?

Голос певний час розмірковував.

Голос не вдавався до пустих порад.

Голос мав гарне почуття гумору.

“Бенедю, ти – напрочуд мужній хлопець, я ще не бачив таких хоробрих молодиків... – Бенедьо відмахнувся рукою, бо звук до жартів. – Ти міг би довести свою прихильність до панянки в інший спосіб, наприклад, намалював би її портрет чи склав вірш у три лікти завдовжки”.

– Відчепись, – Бенедьо Птах не бажав відступати.

“Хоробрий Бенедьо, мужній Бенедьо, та як Нацька дізнається про твою відчайдушність, коли тебе роздеруть перевертні, втоплять русалки або лісовий цар перетворить на пугача? Будеш на усі запитання Насті відповідати “Пу-гу”. Хіба це спілкування?”

Бенедьо на мить уповільнив крок.

Стежка вивела хлопця до кам'яного яру.

Товсті зелені ящірки прудко тікали у різні боки.

– Я обережний, тож мене не побачить лісовий цар, – хлопець уважно оглянув місцину.

“Бенедю, лісовий цар усе бачить. Питання, чи захоче він покарати дрібного шпигуна, – додав Голос. – Навіщо тобі Живе озеро? Набери води у джерелі, там ще є трохи. Не ризикуй дарма і проживеш усе життя на хуторі в мирі-злагоді”.

Хлопець крався яром.

Птах мріяв, аби його не помітив хропун чи моховик.

– Я люблю лісову красу, а Живе озеро – перлина лісу. Коли мавки сміються, серце тане. Коли русалка Хвоя заспіває, мертвий заплаче. Коли на берег з лісу йде Аурелія, дочка володаря усіх лісів тутешніх, немає смертного, хто не вклонився б перед нею.

“Мій юний друже, ти заговорив віршами! – Голос радів. – Перед такою силою натхнення я відступаю в тінь. Та згодом не кажи, що я тебе не опередив”.

Бенедьо вибрався з яру.

Обережно здійняв голову над каменем.

Зелена луговина містила озеро, красиве, мов скляна тарілочка.

Навколо нього берези й верби шепотіли щось веселе.

Хлопець глянув у небо – там кружляв орел.

“Може, мені й справді відступити, бо Голос зазвичай правий, – міркував хлопець. – Ще не було такого, аби він схибив чи помилився. Я тільки крапельку води візьму в коновку і побіжу додому, мов стріла. Ніхто й не знатиме, що я тут побував”.

Навколо озера й справді було красиво.

Смарагдова трава ловила на собі шматочки сонця.

Рожевий іван-чай стояв попід березами, наче воїн, поруч з ожиною зростала кучерява материнка, приманював бджілок жовтенький золотарник, хилився коло води фіолетовий дзвіночок. Ліс, мов художник, навмисно зібрав тут барвисті квіти.

Нагрітий сонцем квітковий аромат торкнувся ніздів хлопця.

Біля верби з’явилася фігурка в зеленій сукні.

Бенедьо Птах і не помітив, як дівчина прийшла до озера.

“Хто це? Русана, дочка Повітрулі? Магдалена, войовнича мавка? – хлопець причаївся за каменем, боячись поворухнутися. – Чи сама Аурелія, дочка царя?..”

Дівчина присіла біля води.

Торкнулася пальцями темної поверхні.

Замилувалася своїм обличчям, поправила волосся.

Велика синя бабка зі стрекотінням сіла на голову Бенедя, і хлопець заляк, аби не видати себе. Красуня скинула сукню, лише тонесенька сорочка прикривала стан.

Бенедьо задивився на колінця діви, витончені литки, красиві тонкі руки.

Юнка пішла купатися.

Знала, що ні водяник, ні русалка, ні водяний чорт її не чіпатимуть.

“Тікай, доки є шанс, – підказав Голос. – Не можна смертному дивитися на ту шалену вроду. Боги карають за нахабство і зухвалість”.

– Я... я... зараз піду, – Бенедьо зціпив зуби.

Аурелія плавала й сміялася, зірвала жовту лілею.

Бенедьо весь напружився, немов хотів сам себе потягти додому, але пручався. Царівна була свіжа, племениста, вільна – дівчата з хутора були інакші.

Хлопець уже відповзав, та враз побачив кошлату тінь ведмедя за вербою. Звір причаївся в кущах, спостерігав за Аурелією.

– Що це таке?.. – прошепотів Бенедьо. – Навіщо він підкрався?

“Зараз побачиш”, – відповів Голос.

Раптом звір за одну мить заскочив на вербу, аби розгледіти напівоголену красуню.

Бенедьо бачив, що за гілляками ховається міцний кошлатий легінь – напівлюдина і напівведмідь, що тримав у лапах короткий стрижень.

– То це перевертень, опришок лісовий, один із диких, – зрозумів Птах.

Аурелія виходила з води легка, безтурботна.

Перевертень скочив на землю і не вклонився.

Царівна зойкнула від несподіванки, спинилася.

Дикий глянув на дівчину і посміхнувся:

– Яка краса гуляє лісом і сміється! Твій сміх, мов той дзвіночок, несе веселість усім навколо.

– Відійди, Кайласе, – Аурелія пройшла повз парубка, – твоїм словам не вірю. Ти – хижий, наче звір, з якими виріс.

– Не гідний погляду твого, чарівна діво? – напівведмідь зло притис вуха. – Кого собі шукаєш – лісника, поета чи ворожбита, що прийшов із села по місячну росу? Я – твоя доля, мій народ тут найсильніший. Я – ватажок перевертнів Кайлас!

Царівна фиркнула і вдягла сукню.

“Ого, то це Кайлас... – Бенедьо розгубився. – Я чув про нього від Войтила Кішки, за молодих років він тричі перестрів ватагу цих опришків, бив їх ломакою, а от Кайлас – лихий, він сам-один побив гурт лісорубів, ніхто з ним не зрівняється у силі”.

Аурелія всміхнулася:

– Кайлас ревнує. Страждає дике серце, що прагне ніжності, мов зайчик, тулиться до мене, кругом чатує, аби побачити моє чарівне тіло, почути голос мій, веселий, мов струмочок. Побачити мою усмішку – клаптик сонця, що темряву похмуру розганяє!

Кайлас насупив ведмедю морду.

Став на одне коліно перед дівчиною.

Шерсть зникла з його тіла, відкрила широке вольове обличчя.

– Будь моєю, з'єднаймо два народи – царство мавок, співунів крилатих і гордий народ перевертнів міцних. Ти будеш королевою моєї долі, царицею всіх мешканців лісових.

Аурелія мелодійно засміялася.

– Кайласе, я і так цариця, тільки молода. Можу ходити, де захочу, співати, кепкувати з тебе, що мене, мов тінь, усюди проводжаєш. Навіщо мені шлюб з таким, як ти? Традиції перевертнів жорстокі – ви б'єтеся за любов, за зброю, за свою роль у клані. А я не хочу жити в лігві, де темно й повно бліх.

– То я збудую хижу!..

Аурелія знову засміялася.

– Не так сказав – будинок зі смереки, – Кайлас насупив брови, глянув гнівно.

– Я хочу жити у палаці свого батька, аби мій чоловік був мудрим чаклуном. Я знаю, бачила таких у містах людських. Аби він виробляв мені дивацькі штуки...

Кайлас вхопив Аурелію за руку.

– Будеш моя! Тебе нікому не віддам, уб'ю його й тебе...

– Пусти! – дівчина спробувала звільнити руку.

Перевертень відкинув жезл ватажка, ухопив дівчину в обійми.

– Моя! Моя навек!

– Пусти, кошлатий бузувіре, я батьку розповім!..

Аурелія воліла вирватися, штовхнула перевертня у груди.

Вони разом упали в воду, Кайлас тримав дівчину за руку, тягнув до себе.

Бенедьо розумів, що має сидіти тихо, проте не втримався.

Скочив, побіг уперед, хоч і не знав, що буде робити.

– Відпусти її, песиголовцю!

Аурелія злякалася, заклякла.

– Що?! – заревів Кайлас і вкрився шерстю. – Людина тут, у серці нашого пралісу?!.

Перевертень скочив на берег, але не встиг – Бенедьо підхопив чарівний жезл і вдарив по кошлатій голові. Спалахнула сила, що причаїлася у жезлі.

Кайлас упав на землю, заревів, мов п'яний.

– Що ти накоїв, дурнику малий? – Аурелія спокійно вийшла з озера, вичавила воду з подолу плаття. Птах знову побачив її гарненькі литочки. – Я заgravала з цим залицяльником кошлатим, а ти його ударив. Тепер він буде мстити, а він – лихий, упертий, наче звір.

Ватажок перевертнів лежав непритомний.